

זה הדבר

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 21, 28 במאי 2014

שמאל זה שוויון

במסגרת הדיונים לקראת ועידת מק", נערכה בתל-אביב סדנא רבת-משתתפים לדיון על הפרויקט הפוליטי של השמאל העקבי היהודי-ערבי

איש לא מדבר על הכיבוש הנמשך כמעט 50 שנה. גם במחאה החברתית בקיץ 2011, הדוברים ברחו כמו מאש מהתמודדות עם הכיבוש והשלכותיו, הדגישה והוסיפה, כי "שמאל ערבי-יהודי חייב לשים במרכז את המאבק בכיבוש של השטחים הפלסטינים, ולהעמיד בפני החברה הישראלית את השאלות הקשות".

הסופרת והעיתונאית **אבירמה גולן** הסכימה עם דבריה של ג'לג'ולי, אך לדבריה "הכיבוש מהווה לבנה אחת. צריך למצוא הבנה משותפת לגבי המצב שנוצר ב-1948, עם הקמת מדינת ישראל, אשר לא כיבדה ועדיין אינה מכבדת את זכויות המיעוט הלאומי הפלסטיני שחי בתוכה. חלומי הוא שבאתר של גן העצמאות יוצב שלט שעליו יכתב 'גן העצמאות – גן הנכבה'".

שמאל שמתחיל מהמוחלשים

זווית נוספת על מצבה של האוכלוסייה הערבית בישראל הציג מנהל מרכז "מוסאוא" לזכויות האזרחים הערבים בישראל, **ג'עפר פרח**, אשר הצביע על חולשה הקיימת בפעילות בקרב השכבות המוחלשות. "נולדתי בבית עני", סיפר, "ורבים מהערבים בישראל הם עניים, אולם אין כוח פוליטי העוסק במצוקותיהם. אני זוכר כילד את בנימין גונן לוקח אותי ביד להשתתף בשביתות, ומסביר לי שקיים אינטרס מעמדי משותף בין השובתים היהודים והערבים. מי עושה את זה עכשיו?". בהמשך התייחס לכך שמאבקן של השמאל חייב להיות מסוגל להכיל את הצרכים ואת האינטרסים של השכבות המוחלשות, וביניהן – של יהודים מזרחים ואתיופים.

כמאה פעילות ופעילים יהודים וערבים, מהנגב בדרום ועד הגליל בצפון, לקחו חלק ביום שישי האחרון (24.5) בסדנא שנערכה בתל-אביב, במסגרת הדיונים לקראת הוועידה שלא-מן-המניין של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"), אשר תיערך בחודש ספטמבר הקרוב.

לסדנא זו – שעסקה בנושא הפרויקט הפוליטי המתחדש של מק" – קדמו יום עיון בנושא ההתפתחויות באוכלוסייה הערבית (שנערך בנצרת בחודש שעבר) וסמינר בנושא הפעילות האיגוד-מקצועית של מק" (שנערך בגבעת חביבה בינואר).

העוגן של הפעילות הפוליטית

אחת השאלות המרכזיות שנידונו בסדנא, היא איפה לעגן את הפעילות הפוליטית של השמאל. זאת, נוכח ריבוי צורות הדיכוי והאפליה, וביניהן הכיבוש הנמשך, הניצול המעמדי הגובר, והדרת אוכלוסיות שלמות: ערבים, נשים ומזרחים. על מגוון הדעות ניתן ללמוד מהרצאות הפתיחה הקצרות. המנחה, **תמר גוז'נסקי**, ביקשה מהדוברים לנסות ולשרטט חזון לשמאל.

יו"ר הכנסת לשעבר, **אברהם בורג**, קרא להקים "בית פוליטי חדש ובו השוויון כעקרונן של החברה האזרחית – ישראל לכל הישראלים – תוך הפרדה מוחלטת בין הדת למדינה". לדברי בורג, "ריאליסטי לחשוב שפרויקט פוליטי זה יכול, וחייב, לקבל ביטוי אלקטוראלי של 61 חברי כנסת". העובדת הסוציאלית **מייסם ג'לג'ולי**, יו"ר נעמת במשולש הדרומי, שאלה "האם יש שמאל ישראלי?". לדעת ג'לג'ולי, לא ניתן לקדם פרויקט פוליטי שמאלי בישראל ללא מאבק נחוש בכיבוש. "כעת,

מכתבים למערכת

שירות צבאי אינו ערובה לשוויון

בשבוע שעבר פורסם, כי למעלה מרבע מתוך בתי-האב בכפרים הדרוזים מתגוררים בבתיים שנבנו ללא היתר. יו"ר הוועד הדרוזי להגנה על האדמה, פהמי חלבי, צוטט בכתבה: "הפקיעו לנו כמעט 85% מהאדמות... לכמעט 70% מהאדמות אין היתר בנייה. זה מוביל לתביעות משפטיות, לצווי הריסה ולקנסות כבדים" ("וואינט", 23.5).

מצבם של הערבים-הדרוזים ושל הערבים-הבדואים, ממחיש עד כמה ריקה מתוכן הטענה של הימין, כי אם יתגייסו הצעירים הערבים לצבא – הם יזכו בשוויון (טענה נבזית, שסוכמה בסיסמא של ליברמן: "בלי חובות – אין זכויות"). בפועל, השירות בצבא אינו ערובה לחיים בכבוד. הדרישה לגיוס ערבים משרתת את הממשלה, המעוניינת להרחיק את הציבור הערבי מהמאבק לדמוקרטיה ולשוויון.

צבי תבל, ירושלים

אירופה, אמריקה ואסיה

אחרי זכייתה הראשונה של מכבי תל-אביב בגביע אירופה בכדורסל, בשנת 1977, אמר מאמנה של קבוצת צסק"א מוסקבה שאין הוא מבין כיצד קבוצה מאסיה, עם שחקנים מאמריקה, יכולה לזכות בגביע אירופה... זכייתה הנוכחית של מכבי תל-אביב מעלה מחדש שאלה זו.

בהחלט ניתן להרעיף שבחים על הקבוצה בגין ההישג הספורטיבי המרשים, אולם ניתן גם להקשות ולשאול: בתקופה בה גוברת ההסתה נגד "זרים" (הן נגד מבקשי מקלט אפריקאים והן נגד מהגרי עבודה), כיצד קורה ש-"זרים" מתקבלים בברכה כאשר הם מגיעים לשחק כדורסל?

יתרה מזאת, מכבי תל-אביב כלל לא הייתה אמורה להשתתף ביורוליג. בשנה שעברה לא זכתה מכבי תל-אביב באליפות, והיא השתתפה השנה רק משום שהיא חתומה על חוזה המבטיח לה מקום בליגה האירופית. זכות זו נקנתה בעבור כסף רב, אולם היא עומדת בניגוד לרוח הספורטיבית. הטוב ביותר הוא שצריך לזכות – ולא העשיר ביותר.

יש משהו טהור בספורט וביכולתו לחבר בין אנשים. השמחה על ניצחונה של מכבי תל-אביב הקיפה רבים, ויש בה גוונים חיוביים רבים, אולם אין להתעלם גם מהיבטים מטרידים בשמחה הצהובה.

יוסי ס.

ניתן לקבל את
"זו הדרך" מדי שבוע
בדואר אלקטרוני
או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לנסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126102

דברים בשם אומרם

הגביע (כמעט) שלנו

"עידן עופר הוא מעשירי בריטניה, עם הון של 2.43 מיליארד ליש"ט. שנה לאחר שעבר ללונדון, נכנס איש העסקים הישראלי למקום ה-25 ברשימת המיליארדרים במדינה." ("ידיעות אחרונות", 12.5)

האח הגדול שלדון אדלסון

"שבועיים מאז אישר הממונה על ההגבלים העסקיים את מכירת 'מקור ראשון' ל-'ישראל היום', ובעיתון הדתי-לאומי מרגישים לראשונה את בעל הבית החדש. בימים האחרונים עסקו צוותים מטעם 'ישראל היום' בהתקנה של מצלמות מעקב ואבטחה במערכת 'מקור ראשון' ובהטמעת מערכת בדיקה שמית של 'מורשי כניסה' לבניין. המצלמות הותקנו במספר מוקדים במערכת, בהם בכניסה, בפנינת הקפה של העובדים, בדסק החדשות, ואף בכניסה לשירותים." ("וואלה", 15.5)

של נעליך

"אנחנו לא עיתון של נתניהו, אבל אני לא רואה בזה בעיה. ה-'ניו יורק טיימס' הוא עיתון של אובמה ומנשק לו את הנעליים כל בוקר שלוש פעמים." (אורי אליצור, מי שהיה עורך 'מקור ראשון', 'גלובס', 14.5)

התחרות כבעיה בשוק הקפיטליסטי

"התחרות מאופיינת במחירים נמוכים שלפעמים אינם ריאליים, והם יביאו להתמוטטות אם תחרות לא הגיונית כזאת תימשך לאורך זמן." (איציק אברכהן, מנכ"ל שופרסל, "ידיעות אחרונות", 13.5)

זו התנחלות בשטחים הכבושים

"ברכות שלוחות לקיבוץ המסמל אפילו בשמו – קם לתחייה ים המוות – את הבחירה החלוצית להקימו באזור ים המלח. קליה הינו סמל להתיישבות וחלוציות ומעורר השראה רבה בבניית הקהילה, החקלאות והכלכלה שהלכו וצמחו לאורך 40 שנות קיומו." (הודעת דובר התנועה הקיבוצית, 8.5)

עשירי עירך קודמים

"אין כל קשר בין היותי שרת התקשורת לבין התפקידים שלי היום [יועצת] של בעלי הון בענף התקשורת תמורת רכבות שקלים בחודש]. איפה אתה רוצה שאעבוד? אצל עניים?" (דליה איציק, שרת התקשורת לשעבר, "דה מרקר", 14.5)

מלכוד 22 אריתראי

מאת עו"ד אור שי

וכל עוד אין מועד לעדות – הקבלן לא מוכן לדבר על תשלום. וכל עוד הקבלן לא משלם – אין לעובד איך לקנות כרטיס טיסה לאתיופיה...

העובד פנה למשרד הפנים, והם היו מוכנים לשלם עבורו את כרטיס הטיסה, אולם רק בתנאי שיטוס בו ביום. לבסוף, לאחר פניות רבות מצידו, נקבע תאריך מוסכם בו ירכוש עבורו משרד הפנים את כרטיס הטיסה. לכאורה, המילכוד נפתר, והגשנו בקשה נוספת לשמיעת עדות מוקדמת. הפעם דחו אותנו, בתואנה כי מדובר בהתראה קצרה מדי, וכי למעסיק אין זמן ללמוד את התיק...

מה אנחנו למדים מכך? אם אתה מגיש בקשה לפני שיש תאריך עזיבה – לא קובעים לך מועד דיון. ואם אתה מגיש בקשה אחרי שיש תאריך עזיבה – גם אז לא קובעים לך מועד דיון. מבחינת הברית בין המעסיקים הנצלנים לבין מנגנוני המדינה, נראה שהעיקר הוא שהאנשים שעובדים במקצועות הכי קשים במדינה – בונים לנו את הבתים, מנקים לנו את הרחובות ושוטפים לנו את הכלים – לא יקבלו בסופו של דבר את מה שמגיע להם.

לבסוף, העובד האריתראי אותו ייצגתי עלה על מטוס בלי הכסף שהוא עבד בשבילו. אבל הנה כמה נקודות אופטימיות בסיפור: ראשית, הוא לא ראה ולא יראה כלא ישראלי מבפנים; שנית, בעוד כמה שנים הוא יקבל את מלוא סכום הכסף המגיע לו, שישלח למקום מגוריו החדש באתיופיה; ושלישית, חבריו מבקשי המקלט – אלה שאין להם משפחות ברחבי הגלובוס, ומצאו עצמם תקועים כאן – יצאו בשבוע שעבר למחאה בכלא "חולות", נגד התנאים המחרידים שם.

בשבוע שעבר המריא מטוס לאתיופיה, ובו עובד שייצגתי. האיש הגיע לישראל כמבקש מקלט מאריתראיה, ועבד כאן במשך שנים כפועל בניין. הוא פוטר כי משרד הפנים לא הסכים להאריך לו את אשרת השהייה. הגשנו בשמו תביעה נגד קבלן הבנייה בסכום של קרוב למאה אלף ש"ח בגין השלמה לשכר מינימום, שעות נוספות, פיצויי פיטורין, ועוד כהנה וכהנה "מותרות".

העובד לא רצה להגיע לכלא חולות. הוא לא עשה שום דבר רע, ולא רצה להיות בכלא. יש לו קרובי משפחה המתגוררים באתיופיה, ולכן הגשנו בקשה לבית הדין לעבודה לשמיעת עדות מוקדמת, לפני שמסתיימת האשרה שלו, וכאן התחיל היגיון מעגלי, בסגנון "מלכוד 22": בית הדין סירב לשמוע עדות מוקדמת כל עוד אין כרטיס טיסה.

שמאל של שוויון

המשך מעמוד השער

פאדי מסאמרה, תושב רהט בנגב, וממקימי תנועת הצעירים הערבית-הבדואית "חיראכ", שעומדת מאחורי רבות מהמחאות נגד תכנית פראוור, סבור שבישראל "יש שני סוגי שמאל: שמאל יהודי קטן, ושמאל ערבי קטן הרבה יותר. יש הסבורים שכל הערבים בישראל הם חלק מהשמאל. אבל זו טעות. ישנם בחברה הערבית זרמים ימניים חזקים למדי". עוד שאל: "מי מניף את הדגל החברתי בנגב? אף לא אחד". לדבריו, "אם נהפוך לכוח חברתי-פוליטי יהודי-ערבי חזק, נוכל לחולל את השינוי. השאלה איננה כמה מנדטים יש לנו בכנסת, אלא כמה כוח פוליטי צברנו למטה".

מדינת ישראל כ-"גטו יהודי"

הסופר **ניר ברעם** סבור ש-"יש בעיה עם השמאל היהודי, כל עוד הוא מסכים עם הגדרת המדינה כ-מדינת העם היהודי". כך לא נוכל להגיע לשוויון. שמאל יהודי-ערבי חייב לשאול את עצמו מה יהיה אופייה הרצוי של המדינה. האם גטו יהודי? או מדינה לכל אזרחיה, ישראל רב-תרבותית ובה שוויון לכל?" ברעם הדגיש כי "לחד"ש הישגים היסטוריים רבים. אבל הגיע הזמן להקים גוף פוליטי חדש, עם שפה חדשה, עם פנים חדשות. גוף שאינו מדבר רק לפעילי המפלגה הקומוניסטית ולאודהיה, אלא לציבור הרחב". הקריאה של ד"ר **יעלה רענן**, פעילה לזכויות הערבים-בדואים בנגב ומרצה במכללת ספיר, הופנתה פנימה, אל

חד"ש ואל מק"י, "קודם כל, יש להתחיל ליישם את העקרונות שלנו במציאות, במוסדות, בנציגות שלנו. עד שלא נקיים שותפות ודמוקרטיה מלאה – לא נצליח להנחיל ערכים אלה החוצה". עבור **רים חזאן**, פעילה חברתית ופמיניסטית המתגוררת בחיפה, הפתרון הוא בהקמת "שמאל ערבי-יהודי סוציאליסטי וחילוני. שמאל אנטי-ציוני ואנטי-לאומני".

ליסודות המעמדיים של שמאל עקבי בישראל, התייחס בהרחבה **שרון לוזון**, מראשי "כוח לעובדים" ומרצה באוניברסיטה הפתוחה. הוא התנצל על כך ש-"הגעתי מאוחר לדיון כי השתתפתי בפגישה של הנהגת 'כוח לעובדים', בה נידונו שני סכסוכי עבודה: התארגנות עובדות המשפחתונים והתארגנות הנהגים בחברת האוטובוסים 'קווים'. במשפחתונים מועסקות נשים יהודיות וערביות. את התארגנות העובדים בחברת 'קווים' התחילו דווקא נהגים פלסטינים תושבי מזרח ירושלים, שאינם אזרחי ישראל".

לדעת לוזון, שני המקרים רלוונטיים לדיון על חזון השמאל בישראל, כי לדעתו שמאל קשור קשר אמיץ עם הסוגיה המעמדית. "אם אנו רוצים להגיע ל-99% של הציבור, עלינו להניף את דגל ההתארגנות והמאבק. לכך יש להוסיף את האידיאולוגיה הסוציאליסטית: לא סוציאל-דמוקרטיה, אלא בפירוש סוציאליסטית".

בתום הסדנא סיכם ח"כ **דב חנין** (חד"ש) כי "הייתה המון אנרגיה במפגש. עשרות פעילים, יהודים וערבים, בסיעור מוחות על איך בונים כאן פוליטיקה יהודית-ערבית משותפת ואפקטיבית יותר. הדבר החשוב והמשמח הוא לראות את הרצון המשותף לבנות יחד עוגן שמאלי לפוליטיקה. בחודשים הקרובים נקיים מפגשים נוספים כאלה במקומות שונים בארץ".

ארה"ב הכישלה מרצון את המו"מ

מאת ח"כ מוחמד ברכה, יו"ר חד"ש

הפחות היו צריכים להיקבע כאן תקבולים למדינה, שיושקעו בצמצום ובשיקום הנזקים הסביבתיים. נוסף לכך, ימשיך שוד המים שמבצעות חברות המים המינראליים, כאשר גם הן לא תחויבנה לשלם תמלוגים. אין גם העלאה של התמלוגים מחומרי מחצבות, למרות שגם אלה חומרים מתכלים שמחירי השוק שלהם אינם מבוטלים, התריע ח"כ חנין.

"כולנו צריכים להתאחד בדחייה על הסף של האיזמים הבריוניים מצד חברת 'כימיקלים לישראל', קרא, והוסיף: "הם מאיימים כי אם התועלות ממשאבי הטבע יוחזרו לציבור – הם יפסיקו את פעילותם בארץ ויפטרו אלפי עובדים. תארו לעצמכם שהאיום יתממש, והם יעבירו את עסקיהם מהארץ לחו"ל, וייקחו איתם את ים המלח..."

"אני קורא לוועדה לשנות ב-180 מעלות את כיוון ההמלצות, ולהביא בפני הממשלה המלצות אשר יאפשרו להחזיר את משאבי הטבע לידי הציבור, או לפחות לאפשר לציבור באמת ליהנות כלכלית ממשאבים אלה, ולא רק לשאת בעלויות הנזקים הסביבתיים של הפקתם", סיכם.

תוצאותיה של הפגישה בין הנשיא אבו-מאזן לבין שרת המשפטים ציפי לבני – היו ידועות מראש. והתוצאות הן: כלום. כנראה שהאמריקאים הם שדרשו כי הפגישה תתקיים, לאחר שהמשא-ומתן שהתקיים בחסותם תשעה חודשים הסתיים בכישלון מרצון. מדוע אני אומר שהכישלון האמריקאי הוא "כישלון מרצון"? משום שלו רצתה ארה"ב להביא להצלחת המשא-ומתן, הם היו יודעים על מי צריך ללחוץ ומה צריך להגיד לו. אולם במקום זאת, הם בחרו להתנהל בתור השוליה של ממשלת נתניהו.

ברור מדוע הסכים אבו-מאזן להשתתף בפגישה כזו. הוא אומנם ידע שלא יצא ממנה דב, אולם הוא רצה להפגין את דבקותו בשלום. החלטתו של נתניהו על קיום הפגישה הייתה, לפיכך, מפגן של ציניות: מחד, הוא שלח את ציפי לבני לפגישה בהסכמתו; אולם מאידך, הוא הודיע כי היא אינה מייצגת את הממשלה, אלא את עצמה בלבד.

בכך, המחיש נתניהו כי הוא קשר את גורלו עם חברות סרבני השלום, אשר גוררים אותה הרחק מפתרון שתי המדינות, אשר בשמו הוא נשבע-לכאורה בנאום בר אילן. נתניהו אינו מוביל לפתרון של שתי מדינות, אולם הוא גם אינו מוביל לפתרון של מדינה אחת. במקום זאת – הוא מוביל למצב של מדינה אחת, שאינו פתרון כלל וכלל. הוא מביא למצב של מדינה מנוודה, מצורעת, מדינת אפרטהייד. ספרי ההיסטוריה, וגם העם בישראל, יבואו חשבון עם נתניהו, על התעקשותו להעמיק את הסכסוך הלאומי בארץ ולהתרחק מהאפשרות להשיג שלום.

לכן, הפגישה של שרת המשפטים עם הנשיא אבו-מאזן אינה פגישה חשובה לכשעצמה, אולם חשיבותה היא בכך שהיא מדגישה וממחישה את סרבנות השלום המנחה את דרכה של ממשלת ישראל.

דיון בהצעה לסדר במליאת הכנסת, 21.5

אסור לאפשר מכירת חיסול נוספת של משאבי הטבע לטייקונים

ח"כ דב חנין (חד"ש) – יו"ר השדולה הסביבתית-חברתית בכנסת ומי שהוביל את המאבק להגדלת תמלוגי המדינה ממשאבי הטבע – מתח בשבוע שעבר (18.5) ביקורת על מסקנות הביניים של ועדת ששינסקי השנייה.

לדבריו, "במקום להעלות את התמלוגים שמשלמת חברת 'כימיקלים לישראל' (כ"ל) על משאבי ים המלח, העומדים כיום על 8% בלבד, הוועדה ממליצה להפחית אותם ל-5%". ח"כ חנין הדגיש כי המנגנונים המוצעים במסקנות הביניים מהווים פתח למניפולציות מצד בעלי ההון, שיובילו לירידה משמעות בהכנסות המדינה. "בכל מקרה, מדובר במיסוי נמוך של רווחים ממשאב שלא היו בכלל השקעות במציאתו, להבדיל מהגז בים התיכון", אמר.

"מצער גם שבהמלצות אין כל ביטוי לעלויות הסביבתיות העצומות של הפקת המשאבים, למשל, בהרס ים המלח. לכל

250 תושבים בלי חשמל

הכפר הפלסטיני דהר אלמאלח – הנמצא בנפת ג'נין, סמוך לגדר ההפרדה – נוסד בשנת 1925, וכיום מתגוררים בו כ-250 נפשות. תושבי הכפר מצאו עצמם, לאחר הקמת גדר ההפרדה, מצויים בצידה הפנימי של הגדר, ובעקבות כך – נותקו משאר היישובים הפלסטיניים הסמוכים.

בעקבות ביקור שערך ח"כ עפוא אגבריה (חד"ש) בכפר, הוא שלח מכתב בנושא לשר הביטחון (18.5), בו התריע מפני המצב הקשה בו מצויים תושביו: "בזמן שההתנחלויות הסמוכות נהנות מחשמל, ממים, ומשירותים מוניציפאליים שונים, מונע המינהל האזרחי את תושבי הכפר מלחבר את בתיהם לחשמל – לא לרשת החשמל הישראלית ולא לזו של הרשות הפלסטינית. כתוצאה מכך, נאלצים תושבי דהר אלמאלח לשכור גנרטור, אשר מספק חשמל ליישוב למשך שעתיים ביום בלבד!"

במכתבו ציין ח"כ אגבריה, כי תושבי הכפר הקשישים – הנאלצים לנטול תרופות באופן קבוע – לא יכולים לאחסנם בקירור, בהיעדר חשמל. סטודנטים תושבי הכפר נאלצים לנסוע לכפרים הסמוכים, כדי שיוכלו לגלוש באינטרנט לצורך לימודיהם.

"אני פונה אלייך כדי לאפשר לתושבי הכפר להתחבר לרשת החשמל, וכדי שתורה למינהל האזרחי להפסיק להערים מכשולים בפני התושבים. זאת, בשל חובתה של ישראל – כמדינה כובשת – לספק את האמצעים המינימאליים הדרושים למחיית התושבים בשטח הכבוש", חתם ח"כ אגבריה את מכתבו.

שמים קץ להעסקה קבלנית במגזר הציבורי

ח"כ חנין: בנט מציע לנצל

קשות את העובדים

על פי מתווה המוצע על ידי שר הכלכלה, **נפתלי בנט**, החישוב של שעות העבודה הנוספות ייעשה בצורה חודשית ולא יומית. כך, לדוגמה, אם משרה מלאה, ללא שעות נוספות, מסתכמת כיום ב-186 שעות עבודה בחודש, השעות הנוספות ישולמו רק אחרי שעת העבודה ה-187. זאת, בשונה מהמצב הקיים היום, בו כל שעה מעבר לשעה השמינית (או התשיעית) ביום מחושבת כשעת נוספת, ומקנה לעובד תשלום מוגדל.

ח"כ **דב חנין** (חד"ש), הזהיר כי "הצעה זו יוצרת פתח דרמטי לניצול עובדים. היכולת לנייד את השעות הנוספות מיום ליום תאפשר להעסיק אנשים סביב השעון מבלי לשלם להם שעות נוספות. צריך לתת לעובדים הגנות גם בהיקף הכללי של העבודה. המאבק הקלאסי של עובדים היה למען 8 שעות עבודה ביום, אבל אנחנו עלולים להגיע למצב שעובדים יעבדו גם 15 שעות ביממה, בלי לקבל תגמול על השעות הנוספות, כי פשוט יניידו להם אותן לימים אחרים".

ח"כ חנין הביע חשש מפני מגמה כללית ביחסי העבודה במשק להחלשת זכויות העובדים. "תהליכים כמו שחיקת השכר הריאלי הממוצע, המתקפה הממושכת על הוועדים החזקים, המהווים את גרעין ההגנה על זכויות בסיסיות של עובדים, וכן המתקפה הנוכחית על זכותנו לסיים את יום העבודה בשעה נורמאלית ולעשות עוד דברים ביום הזה חוץ מלעבוד – כל אלו משקפים מגמה מדאיגה מאוד".

פעילויות שטח

בקמפיין מינימום 30

בשבוע שעבר התקיימה פגישה ראשונה (22.5) של מטה השטח החיפאי של הקמפיין להעלאת שכר המינימום ל-30 ש"ח לשעה. הפעילים החיפאיים סיכמו לערוך שורה של פעולות הסברה בעיר. זאת במקביל לפעילויות כאלה הנערכות כבר בתל-אביב ובירושלים.

מבקשת לשים קץ לשיטת ההעסקה העקיפות והפוגעניות הנהוגות במגזר הציבורי, וקובעת כי ככלל, ובהיעדר הצדקה מיוחדת, עובדות ועובדי הציבור בישראל, בדרגים ובמגזרים השונים, יועסקו ישירות ולא דרך קבלני משנה.

מאבקה המתמשך של הקואליציה הארצית להעסקה ישירה תרם להבנה ציבורית גוברת ולהפנמת הסכנה החברתית הטמונה בהנצחת תופעת עובדי הקבלן, והביא להישג חסר תקדים בתמיכה מצידם של 62 ח"כים. כעת, מתכננים בקואליציה ללוות את מהלך החקיקה בכנסת עם הפגנת כוח ציבורית.

ביום ד', 11 ביוני, בשעה 16:45, תתקיים צעדה מגן הסוס בירושלים ועד לכנסת, בקריאה להעסקה ישירה במגזר הציבורי. לאחר הצעדה, בשעה 19:00, תקיים הקואליציה להעסקה ישירה אירוע בכנסת, המוגדר "שימוע ציבורי", ומטרתו: "לחקור בדיון שקוף ופומבי את סיבותיה והשלכותיה של תופעת ההעסקה הקבלנית בישראל".

כמה ימים לאחר מכן (15.6) אמורה ועדת השרים לענייני חקיקה לדון בהצעת החוק, וההצבעה עליו תתקיים בכנסת בהמשך אותו שבוע (18.6).

הקואליציה הארצית להעסקה ישירה פרסמה קריאה לפעולה, במסגרת שורה של אירועי מחאה שיתקיימו בחודש יוני הקרוב. דוברת הקואליציה מסרה כי "בשנים האחרונות כולנו עדים להתרחבות של ההעסקה הקבלנית, ואיתה גם העלייה במודעות הציבורית לשיטת ההעסקה הזאת ולפגיעה שהיא פוגעת בכולנו – כעובדות וכעובדים שזכויותיהם נפגעות, כצרכני שירותים מדולדלים ומדורדרים, וכחברה שנורמות העסקה פסולות הופכות בה למקובלות. ההרס לרקמת החברה הישראלית שמביאה איתה ההעסקה הקבלנית – אשר חוצה מגזרים, ונפוצה מאד בשירות הציבורי – חייב להעסיק את כולנו".

לדברי הקואליציה להעסקה ישירה, "כפעילות וכפעילים חברתיים, עלינו להוביל את המערכה נגד העסקה קבלנית, שכן הפגיעה המתמשכת בתנאי העבודה מפוררת את מדינת הרווחה ואת הסולידריות החברתית". הקואליציה הארצית להעסקה ישירה פועלת מזה כשנתיים לקידום הצעת חוק להעסקה ישירה של עובדי הרשויות הציבוריות בישראל (משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, ועוד). הצעת החוק – שבין חותמיה מצויים כל חברי סיעת חד"ש בכנסת –

הישגים לשמאל בבחירות המקומיות ביוון

במקביל נרשם גידול מדאיג בכוחם של הפאשיסטים

האיים האגאיים, המפלגה הקומוניסטית זכתה ב-15% מקולות הבוחרים – לעומת 10% בבחירות שהתקיימו לפני כשנתיים. קומוניסט ישתתף בסיבוב השני בבחירות לראשות עיריית פאטראס, העיר הרביעית ביוון. בסך הכול, זכו הקומוניסטים בתמיכה ארצית של כ-9% מהבוחרים, לעומת 4.5% בהם זכו ביוני 2012.

הניאו-נאצים מתחזקים

אולם לא רק השמאל הרדיקלי רשם הישגים – גם הימין הפאשיסטי התחזק. איליאס קאסדיאריס – מועמד המפלגה הניאו-נאצית "השחר הזהוב" לראשות עיריית אתונה – קיבל 16.3%, והגיע למקום הרביעי. איליאס פנאיטארוס, המועמד של "השחר הזהוב" לתפקיד מושל מחוז אתיקה, השיג 11.1% מהקולות. ברחבי יוון, קיבלה המפלגה הניאו-נאצית 8% מהקולות, תוצאה גבוהה באופן מדאיג. חשוב להזכיר, כי כל 18 חברי הפרלמנט מטעם "השחר הזהוב" מואשמים בניהול רשת של פשע מאורגן, ושישה מתוכם – ובכלל זה מנהיג המפלגה, ניקוס מיכאלוליאקוס – נמצאים במעצר וממתנינים למשפטם.

נשיא אוקראינה מנסה להוציא מחוץ לחוק את המפלגה הקומוניסטית

נשיא אוקראינה בפועל, אולכסנדר טורצ'ינוב, קרא (20.5) לאסור את פעילותה של המפלגה הקומוניסטית האוקראינית. זאת, ימים ספורים לפני הבחירות לנשיאות. טורצ'ינוב פנה אל משרד המשפטים כדי למצוא "דרך חוקית" לאסור על קיום המפלגה. יצוין כי למפלגה הקומוניסטית האוקראינית 3 מיליון בוחרים, והיא הסיעה השלישית בגודלה בבית הנבחרים (33 חברי פרלמנט).

בשבוע שעבר הודיע מזכ"ל המפלגה, פיטר סימונקו, כי הוא נאלץ לוותר על מועמדותו לנשיאות, כי "אין ערובה לבחירות חופשיות". לדבריו, הממשלה הימנית-קיצונית מטפחת אווירה אנטי-קומוניסטית במדינה. ועדת הבחירות המרכזית של אוקראינה הודיעה מצידה, כי אין ביכולתה לקיים בחירות חופשיות והוגנות במועד שנקבע (25.5).

התואנה להחלטתו של הנשיא בדבר איסור פעילות המפלגה הקומוניסטית התבססה, לדבריו, על דו"חות מודיעין של השירותים החשאיים, לפיהם "המפלגה הקומוניסטית פועלת נגד האינטרסים של המדינה". אולם מאז הפיכה הימנית בחודש מארס, הופקדה האחריות לשירותים החשאיים בידי פוליטיקאים ממפלגת "סבוכודה" הפאשיסטית.

הישגים משמעותיים לשמאל העקבי נרשמו בבחירות המקומיות והאזוריות שנערכו ביוון בשבוע שעבר (18.5). מרבית המועמדים שניצחו הם משתי מפלגות האופוזיציה השמאליות – מפלגת השמאל הרדיקלי "סיריזה" והמפלגה הקומוניסטית היוונית. שתי מפלגות אלו מתנגדות בחריפות למדיניות הממשלה היוונית (בה שותפים השמרנים והסוציאל-דמוקרטים), ובמיוחד לתכניות הצנע הניאו-ליברליות. לדעת פרשנים, תוצאות בחירות אלה היו "קדימון" לבחירות לפרלמנט האירופי (25.5).

סיריזה עלתה לסיבוב שני באתונה ובאתיקה

גם באתונה, העיר הגדולה במדינה, וגם במחוז אתיקה – שם מתגוררת קרוב למחצית מאוכלוסיית יוון – הפסידו השמרנים בבחירות. שני מועמדי סיריזה, גבריאל סאקלרידיס ורנה דורו, עלו לסיבוב השני של הבחירות. בבחירות לתפקיד מושל אתיקה הוביל סאקלרידיס בסיבוב הראשון על יריבו בהפרש של 1.37%, ואילו בבחירות

לראשות עיריית אתונה זכתה דורו ב-24% מהקולות. במפלגת השמאל הרדיקלי הגדירו את הבחירות כ-"יום היסטורי", והביעו תקווה שזו התחלה של שינוי לטובה עבור המדינה, השרויה במשבר קפיטליסטי עמוק מזה שנים. "אין תקדים לכך שמפלגה שלטת לא מגיעה לסיבוב השני בבחירות לראשות העיר אתונה ובמחוז אתיקה", קבע אלכסיס ציפראס, מנהיג סיריזה ומועמד לתפקיד ראש הנציבות האירופית מטעם סיעת השמאל בפרלמנט האירופי. "המסר העולה מכך הוא שיוון לא שייכת לאיש – פרט לעם היווני. זו יכולה להיות תחילתו של עידן חדש", הדגיש.

הקומוניסטים הכפילו את כוחם

גם המפלגה הקומוניסטית היוונית (KKE) זכתה בהישגים מרשימים במספר ערים, והכפילה את כוחה לעומת הבחירות לפרלמנט שהתקיימו ביוני 2012. במחוז אתיקה היא זכתה ב-11 אחוז מקולות הבוחרים. לו סיריזה והקומוניסטים היו מאחדים כוחות, הם יכלו לנצח כבר בסיבוב הראשון במספר רב של מחוזות וערים, כולל באתיקה ובבירה אתונה. במחוז

בין בת המקום לבנות חווה

מאת לילך ובר

אמנותי של הזמרת, אשר פרצה למרכז הבמה בשנה האחרונה. לעומת זאת, ב-"שרות חוה אלברשטיין" מבצעת רדא גירסת כיסוי נפלאה לשיר "אתה פלא", ומחלצת ממנו שיר נשמה מרומם, שהוא חף מהנימה האירונית הנלווית פעמים רבות לשירתה של אלברשטיין.

אם רב השונה על הדמיון בין שתי ההופעות ובין שני אוספי השירים, אז מה הטעם להשוות? לטעמי, האזנה לכל אחד מהאוספים מזמנת חוויה מרתקת, אשר מאפשרת לחוש את רוח התקופה, את ריבוי האופציות התרבותיות האפשריות כעת, ואיזו אווירה של שיתוף ושותפות שנלווית אליה.

האוסף "בת המקום" הוגדר כאוסף שירת נשים מ-"קפה גיברלטר", שהוא מגזין לתרבות מהפריפריה, בעריכתו של **אופיר טובול**. האוסף פורסם לרגל יום האישה הבינלאומי האחרון, והוא ניתן להורדה ולהאזנה בחינם באתר האינטרנט של "קפה גיברלטר". האוסף – בעריכת טובול, **זהר אלמקיים וחן אלמליח** – כולל שבעה-עשר שירים של יוצרות מוערכות בשפות שונות, וביניהן ערבית, פרסית, אמהרית, צרפתית, הודית ועברית.

צוות הקפה מציע הסברים מאירי עיניים לגבי הזמרות והשירים, דבר המאפשר כניסה קלה לאלבום עבור מי שלא מורגלת בסביבה מוזיקלית עשירה כל כך. המגוון האקלקטי והמטלטל מציע בין היתר שיר במרוקאית של **נטע אלקיים**, שאת מילותיו כתבה במשותף עם הפנתר

השחור **ראוכן אברגיל**. השיר נכלל בפסקול הסרט "אנשים כתומים", שעלה לאחרונה לאקרנים. עוד נכלל באוסף: **אילנה אליה** בפרשנות פמיניסטית ומעצימה ל-"אשת חיל", **ליאורה יצחק** בביצוע שמשלב עברית עם הודית ל-"פזמון ליקינטון", מתוך אלבום הילדים "בייבי אורינטל", **מורין נהדר** בשיר ערש בפרסית, ואמנית הסאונד החלוצית **מאירה אשר** בקטע מוזיקלי שאין להגדירו במילים.

מול השפע המתפרץ של "בת המקום", ניכרת השמרנות והמיינסטרימיות בעשייה המוזיקלית של "שרות חוה אלברשטיין". אוסף זה הוא היבול השנתי של פרויקט גרסאות הכיסוי "עבודה עברית", שהתחיל את דרכו בשנת החמישים של מדינת ישראל, ובשנים האחרונות מוקדש כל שנה ליוצר אחר. באלבום בולטים השיר הפוליטי "הקוסם" בביצוע **שילה פרבר**, שנכתב כביקורת על בנימין נתניהו, ביצוע נוגה של **אפרת בן צור** ל-"הלילה הוא שירים", ו-"כמו צמח בר" בביצוע **דיקלה**.

האזנה מצטברת מספקת שיקוף מרתק לרגע תרבותי בו קשה להצביע על תרבות הגמונית בעלת מאפיינים מסוימים, אלא על שפע של קולות. כל אחת מהמבצעות ומהיוצרות באוספים אלה מהווה חלק מפסיפס בו ההיררכיות נתונות לתנועה ולבחינה מחדש.

"בת המקום":

cafe-gibraltar.com/bint-elbalad

"שרות חוה אלברשטיין":

avodavrit.bandcamp.com/album/--6

בשבוע שעבר התקיימו שני המופעים – "בת המקום", בפסטיבל "לבי במזרח" לתרבות ולאמנות המזרח בישראל, ו-"שרות חוה אלברשטיין" בפסטיבל המוזיקה העצמאי ביערות מנשה. שני המופעים כללו מוזיקה על טהרת המין הנשי, והתבססו על שני אוספי מוזיקה שהתפרסמו לאחרונה. לבר מן הייחוד המגדרי, ניכר שקשה לחשוב על פרויקטים רחוקים יותר זה מזה מבחינה תרבותית.

פסטיבל "לבי במזרח", שהתקיים השנה בפעם הרביעית, מאורגן בידי קואליציה של ארגונים לחלוקה שוויונית של תקציבי התרבות, ונערך בתל-אביב, ביפו, בבאר-שבע ובאשקלון. בתוכנית הפסטיבל נכתב: "א/נשי רוח ויוצרות/ים פורשות/ים מנעד רחב של השפעות תרבותיות, תוך מגע אינטנסיבי והדוק עם העולם שמקיף אותנו, על האלמנטים הערביים והמוסלמיים שבו. היצירות והדיונים המרתקים מבקשים להציע סדר יום אחר, הפתוח להכלת השונה, הרואה במגוון דרך חיים, המעריך במידה שווה את אוצרות התרבות הבאים מן המזרח והמערב".

פסטיבל יערות מנשה, שמתקיים זו השנה השישית, מאורגן בידי המועצה האזורית מגידו בלב יער קק"ל, ומוקדש לתרבות רב-תחומית עצמאית בישראל. באתר הפסטיבל נכתב: "פסטיבל יערות מנשה נולד כחלום של מספר חברים, מתוך רצון וצורך לקדם ולפתח תרבות עצמאית, מקורית, בעלת אמת פנימית ומתוך ניסיון לחבר בין תרבות, קהילה וסביבה. בשנים האחרונות הפסטיבל תופס תאוצה כאחד מעמודי התווך של עולם התרבות העצמאית בישראל".

ההבדלים באופיים של שני הפסטיבלים משתקפים היטב בשני אוספי המוזיקה. עם זאת, מעניין לראות שפסטיבלים ששמים דגש בקידום תרבות אלטרנטיבית בארץ מעמידים במרכזם מופע שכולו נשים. בשני הפסטיבלים הופיעה רשימה חלקית מתוך המשתתפות באוסף, וזו לאו דווקא שיקפה אותו נאמנה. האם כל אחת מהמשתתפות לא הייתה יכולה לשאת על כתפיה הופעה עצמאית? הלא רבות מבין המשתתפות עושות זאת בלאו הכי.

המוזיקאית היחידה המשתתפת בשני האוספים היא **אסתר רדא**. ניכר הפער בין השירים שהיא מבצעת בכל אחד מהאוספים. ב-"בת המקום", רדא מבצעת את "ננו ניי" מאלבום הבכורה שלה, שהוא השיר הראשון באמהרית שנכנס בחודש מארס האחרון לרשימת ההשמעה של גלגל"צ. מדובר בהישג פוליטי, בה במידה שזהו הישג

ביהמ"ש: לא להרחקת סטודנטים

פנים" של כ-30 סטודנטים, יהודים וערבים, שמחו על עצם נוכחותו. הסטודנטים נשאו שלטים בהם נכתב, בין היתר, "שדרות אומרת 'לא' לגזענות".

"אתה רוצה למחוק את הזהות שלי, למחוק את ההיסטוריה שלי, להעלים את הסבל של העם שלי ולסלק אותי מביתי ואדמתי", כך התבטאה אח'לאם מילאם (21), סטודנטית מהחוג לתקשורת במכללת ספיר.

הפגנה נגד קיצוץ בקצבאות ילדים

מטה המאבק למען קצבאות הילדים יקיים יום מחאות בירושלים, במהלך יום א', 8 ביוני. "ישראל מובילה בעוני ילדים במערב, בעוד קצבאות הילדים בה נמוכות מרוב המדינות המפותחות", נמסר מהמטה. הציבור הוזמן להשתתף בשעה 10:00 בהפגנה שתתקיים מול ישיבת הממשלה בירושלים, ובשעה 17:00 תיערך עצרת מחאה במרכז העיר. לדברי הפעילים, 2.7 מיליארד שקל נגזלו בשנת 2013 מ-2.5 מיליון ילדים, ו-35 אלף ילדים הפכו לעניים. זאת בנוסף ל-860 אלף שכבר חיים מתחת לקו העוני, אשר רבים מהם הם ילדים ערבים.

"אנו דורשים ממשלת ישראל ומשרד האוצר להחזיר את קצבאות הילדים למתכונתן הקודמת, לפני אוגוסט 2013, ולהפסיק את מסע ההסתה נגד זכויות הילדים על רקע גודל המשפחה, מוצא ודת ההורים", נמסר מהמטה. פעילי המטה כבר קיימו משמרת מחאה לפני כחודשיים, במדרחוב בבאר-שבע.

תנד"י מציינת את יום הילד הבינלאומי

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנד"י), מציינת את יום הילד הבינלאומי, ה-1 ביוני, במפגשים חגיגיים לנשים ולילדים ביישובים ברחבי הארץ.

באירועים, וכן במוסדות חינוך, מפעילות תנד"י את הדפדפת המאורת בעברית ובערבית שהוציאה לאור התנועה לציון יום הילד, אשר מדגישה את התקווה לעתיד של שלום ושל דאגה לדור הצעיר.

חד"ש יפו

ביום ד', 28 במאי, בשעה 20:00
במועדון בשכונת עג'מי, רח' השקמה 3

אסיפה פומבית

המצב הפוליטי, הכלכלי והחברתי נוכח מזימות הממשלה

דברים: תמר גוונסקי

בית המשפט המחוזי בחיפה החליט בשבוע שעבר (20.5) כי שני הסטודנטים הערבים שהושעו מלימודיהם בידי אוניברסיטת חיפה (בתמונה), בעקבות אירוע מחאה שהם קיימו לציון יום הנכבה, ישובו ללמוד. שני הסטודנטים הם **טארק יאסין**, מזכיר תא הסטודנטים של חד"ש, ו**אחמד מסאלחה**, מזכיר תא הסטודנטים של "בני הכפר".

בית המשפט קבע כי יש בעייתיות בסמכות של הדיקן להרחיק סטודנטים ללא הליך משמעותי, ובניגוד לחוק זכויות הסטודנט. עו"ד **סאוסן זהר**, ממרכז "עדאלה", טענה בפני בית המשפט כי האוניברסיטה לא העניקה משקל לחופש הביטוי של הסטודנטים, והענישה אותם ללא הליך הוגן. יצוין כי יום לפני פסיקת בית המשפט, נערכה בכניסה לאוניברסיטה הפגנה, שבין משתתפיה היו ח"כ **מוחמד ברכה**, יו"ר חד"ש, וכן מרכז מזכירות מק"י, **סאמא עיראקי**, שגם נשא דברים בפני הסטודנטים.

67-ל-47

במוצ"ש, 7 ביוני - הפגנה בת"א לסיום הכיבוש

ביוזמת מק"י וחד"ש, החלה לפעול בתל-אביב קואליציה לארגון הפגנה יהודית-ערבית למען סיום הכיבוש ולהקמת מדינה פלסטינית, שבירתה ירושלים המזרחית, בצד ישראל. חשיבות מיוחדת נודעת להפגנה השנה על רקע החרפת מדיניות ההתנחלויות והסיפוח של ממשלת נתניהו, החוסמת את הדרך להסדר שלום, ועלולה לדרדר את האזור לעימות דמים נוסף.

ההפגנה תתקיים במוצ"ש, 7 ביוני, בתל-אביב. פרטים יפורסמו בגיליון "זו הדרך" הקרוב וכן באתרי מק"י וחד"ש.

סטודנטים בשדרות הפגינו

נגד פעיל הימין הקיצוני בן גביר

המתנחל הימני-קיצוני איתמר בן גביר עורר מחאה רעשנית כשהגיע בשבוע שעבר (20.5) להרצות במועדון הסטודנטים "הקרנף" בשדרות. עם הגיעו נתקל ב-"קבלת